

Nro. 10.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMEBŐL.

*Költ Betsben Augustusnak 3-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Béc.

A' Triesti kikötő-helybe egy *St. Giov. Baptista* nevű Rágusai kiseded hajó érkezett-bé a' múlt Jul. 15-dikénn, a' melyen a' Máltai Rendnek 12 következő tagjai voltak, u. m. heten a' Bavariaiak, ötön pedig a' Német-ágból valók. A' többek között Nagy-keresztes Gróf *Türring*, Komendator Gróf *Preysing*, Ritter Gróf *Seeau*, &c.

Jul. 24-dikénn *Carra* nevű hajós Kapitány érkezett-meg ugyan ezen kikötő-helybe egy Ausztriai kereskedő hajóval. Ez, magát a' Máltai Nagymestert Báró *Hompesch Ferdinandot* hozta, 32 személyekkel együtt, a' kik rész ízerént Ritterek, rész ízerént pedig a' Nagymester' házi tselédjei voltak.

Ez az a' hajó, a' mely Junius' 17-dikénn indúlt Máltából útra *Artemisia* 40 ágyus Frantzia Fregát-tól *Meledaj* szigetéig késértetve. Jul. 1-ső napján *Rágusa* mellett *Gravesánál* meg-szállottak az úta-zók, 5-dikbenn tovább indúltak: a' honnét két Au-*stria*i hadi hajó, által késértettek *Triestig*. Itt az *Orosz Gen. Consulhoz* *Gavallér Psaróhoz* szállott a' Nagymester, és tiszteletnek okáért való strázsa-*tsopot* is rendeltetett a' szállása' elibe, hanem nem fogadta-el.

Magyar Nemes, R. Sz. Birodalmi Ritter, *Eber-gaszing* nevü Uradalomnak Ura, Cs. K. Könyv-nyomtató és Kalmár, *Trattner Tamás János* Ur, a' múlt Jul. 31-dikénn, életének 81-dik elztendejé-*ben*, meg-hala.

Olosz Ország.

Turinban, a' már el-tsenedesedett utóbbi tsá-*tázások* végződéséről olyan udvari hír-adás tétetett közönségessé, a' mely izerént ez a' hadakozás a' *Piemonti* seregeknek izerentséssé, a' *Liguriaiaknak* pedig rend kívül izerentsétlenné kezdett vólt len-*ni*: — „*Oneglia* (ezek a' szavak is elő fordulnak a' hír-adásban) a' *Liguriai* seregektől minden ol-*dalról* körül levén kerítettve, hirtelenül maga kezdett *offensive* a' tsatázáshoz. Két-száz *Onegliai* lakosok, *Porto-Mauritzió* és *Diano* nevükét váro-*sokat* el-folgálván, már 6000 *Liguriai* katonákat meg-szalasztottanak vólt! már 14 *redoutokat* vettek vólt meg reá-rohanás által, a' melyek közzül 4-*benn* még ágyuk is vóltanak; már 33 ágyukat, 2 *bombi-hányókat*, és 23 zászlókat nyertenek, és 300 embert fogtak vólt el., Ezen szempillan-*tatban* parantsolta Frantzia ország, igen alkalmas idő-pontban a' békeiséget: midönn tehát azonban, ha izerént a' *Liguriai* seregek a' *Piemonti* vidéke-

ket már oda hagyták volt is, a' Piemontiak már ekkor a' Liguriai földről el-távazni nem akartának volna, a' mely környülállás, annyival is inkább, hogy a' Kép-viselői válaftztásnak ideje bé-következett volt, nem kitsiny nyughatatlanságot kezdett okozni Genuában. Szükségesek voltak tehát a' Frantzia Fő-vezér *Brüne*' és Gen. *Dovelles* parantsolatai, arra, hogy a' Piemonti tiszteket a' Liguriai földről való ki-takarodásra fel-indítsák, u. m. a' kikhez ez iránt Turinból még ad-dig semmi parantsolatok nem érkeztenek volt. Most azonban már a' Liguriából ki-felé takarodó Piemonti seregek' helyébe és nyomokba, nem Li-guriai, hanem Frantzia seregek nyomultak min-denütt, a' Genuai Frantzia Követ *Belleville* pedig egy hozfszu írást adott-bé a' Liguriai Direc-toriumnak, elejébe terjesztvén, hogy melly sokkal tartozna a' Liguriai Respublika a' Fran-tzia Respublikának, és ennek mint Anyának, mely nagy júlfa volna, hogy attól, állan-dó leányi hajlandóságot, engedelmséget és aláza-tolságot kívánjon, és remélhesse felölle, hogy ő (a' Liguriai Respublika), egész bizodalommal vi-seltetvén hozzá (a' Frantziá Respublikához) ennek meg-engedi, hogy véle mindenekben a' maga gon-dolatai szerént tselekedjék. — Jelenti *Belleville* vé-gezetre, hogy mostanában még egy meg-lehető-számú atyafiságos Frantzia sereg fog a' Liguriai Respublikában maradni, és ő (*Belleville*) mint egy nyájas atyafi, a' tsendelségnek minden meg-hábo-ritóit szorolsan üldözni, kötelelségének fogja es-mérni.

A' Romai Respublika Consulatusa egy írást küldött a' Helvétziai Respublikához, az iránt fzerentséltetvén, hogy az ujj Respublikák' Syfte-májára már ő is reá lépett légyen.

A' pénznek nem léte, mint ezen többi ujj Res-publikákban, ugy a' Romai Respublikában is,

nem kevésbé kedvetlen sensátziót okozván, hogy ennek eleje vétetődjön, már itt is el-kezdették volt az Afsignata fábrikálást, és már készen is volt valami 300,000 *Scudi* betsű papiros-siklus: hanem észébe jutván némely mostani Tribunusoknak, Senatoroknak, és Consuloknak, hogy biz az az Afsignata, nem hogy szaporitaná, hanem sokkal inkább még kevesíti a' pengő-pénzt, minden kézzen lévő Afsignáták, Afsignata-szerek, egy szóval az egész Fabrika, öszsze égettetett.

Frantzia ország.

Nem régen *Düpont* nevű Frantzia Hazafi küldetett volt az Amerikai egyesült Státusokhoz Frantzia Consulnak, hanem lehetetlen hogy igen jó szívvvel fogadták volna ötöt is, minthogy már haza érkezett Párisba.

Gen. *Kosciusko*' Párisban vagon, és ott nagy becsülettel láttatik.

A' *Selczből* Párisba vizsgáló-érkezett volt Director *Francois-de-Neufchateau*, Belső-Ministerré tétett.

Az Öt-százak Tanátsa azt végezte, hogy Frantzia országban minden lakodalmazások a' *Decadi* napokonn mennyenek véghez.

Gen. *Bonapártérol*, egy szó mint száz, ma sem tudjuk, hova ment: nagyot hibáznánk tehát, ha még is meg irnók (v. meg-irnánk), hogy hol van, mit tsinál, mit akar, 's-több e'-félék. Ha valamit tudnánk (v. tudnók), jó szívvvel irnánk.

Amerika.

Itt még nem bizonyos a' dolog, hogy ki fog-e' ez a' Respublika nyilvánóságos háborúval kelni a'

Frantzia Respublika ellen, vagy nem? — A' *Congres*, vagy az úgy nevezett Képviselők' Háza, két részekre vagy on oszolván, melyek közzül az egyik *Anglus* = a' másik pedig *Frantzia* = Résznek nevezetik, és a' melyek meg-szűnés nélkül való vetélkedésben lévén egymással, azonn törekednek, hogy miként nyomhassák-el egyik-a'-másikát. — *Forster* nevű Képviselő a' következő projectomot botsátotta ezen Házban vitatás alá: — 1) szor; Hogy minekutánna a' Frantzia Respublika az Amériki Respublikával való Kötéseit, ezen utolsónak nagy kárával sok történetekben meg-rontotta, minden Amériki Hazafiának adatódjon értékre, hogy azoknak a' Kötéseknek az Amériki Respublikára nézve, többé semmi kötelező erejek nintsen. — 2) szor; Hogy az Egyesült Státusok' Præsésének teljes hatalom engedtesék, hogy olyan rendeléseket tegyen közönségessé, melyek szerént a' Frantzia Respublikának vagy az ő embereinek hajóji; el-fogattathatnak, mind addig, valameddig a' Frantzia ország-ló-szék azon parantsolatokat, a' melyeket az Amériki hajóknak el-fogattatások és özfize-rontások iránt, minden Népek' Törvénye ellen ki-adott, vissza nem veszi. — 3) szor; Hogy a' Frantzia zárlókkal evező minden hajóknak el-fogattatásokért, azoknak, a' kik a' féleket el-fognak ahoz-képpest való jutalom ígértessék a' milyen az el-fogattatott hajónak nagysága, és a' mennyi a' hajónn lévő ágyuknak száma leszen.

Jun. 8-dikánn voxolás alá botsátott a' *Forster*' projectoma; hanem, mint-hogy mellette 41 ellene pedig 42 votumok voltak, a' projectomnak meg-erősítettése még most vissza vette.

Az után *Blount* nevű Képviselő állott-fel egy Angliára nézve hasonló projectommal: — Tudósítani kell (ugy mond) az Egyesült Státusokban lévő minden Hazafiakat, hogy az Amériki Respublika = és Angliai = között való Kötések is, ezeknek az Anglia' részéről el-követett meg-rontatódás-

kért, többé nem lesznek közelezők. — Ezen projectomról a' végeződött, hogy ezt is el kell mind ad- dig halasztani, valameddig Frantzia ország iránt meg- határozott végzést nem teszen a' Congres.

Anglia.

Irlandiából az utóbbszori tudósításoktól fogva semmi valami újabb fontos tudósítás nem érkezett Londonba. Hogy a nyughatatlanság az Irlandusok között még eddig is csak le nem tsendesítettetik azt lehet az újabb tudósításokból is olvasni: ha szintén a' rébellis táborok már nagy részint el- széleztödtek, és előbbeni excelsusjaikból már va- lamit le-hagytanak is. Azok a' Grófságok azon- ban, a' hol eddig a' támodás' theatromai volta- nak, már is olyanok, mint a' puzták — nints ki arafson — a' *Dublini* lakosokat Anglia kéntenit- tetik gabonával tartani.

A' *Dublini* theatrom-tartó, minthogy a' theá- trom mind ez ideig bé-zárattatva volt, erősen el- szegényedvén közelébről engedelmet nyert egyse- ri jádzásra: hanem ezzel is telyefséggel semmit nem boldogulhatott, mivel-hogy csak három *Nézök* jelentének-meg, úgy hogy még producálni sem le- hetett.

Lord *Propost* arról tudósította Julius' 4-dikénn *Edimburgból* *Scotziából* az Angliai Admirálitást, hogy a' *Stettlandi* szigeteknél (a' *Caledoniai* tenge- renu *Scotzia* és *Norvégia* között) hat ellenséges Fregátok jelentenek légyen meg, a' melyek vagy *Hollandus* vagy pedig *Frantzia* hajóknak látszat- nak lenni. Minden kikötő-helyekhez parantsola- ment az Admirálitástól a' vityázás iránt.

Az Angliai, nevezetesen a' *Towerben* lévő fegyveres-házból, sok fegyvert vásárolt az itt lé- vő *Portugallus* Követ, és hajóra rakatta. Agyu is sok rakatik-fel egy itt lévő *Portugallus* hajóra. Az eddig *Portugalliában* volt *Anglus* gyalog kato-

naság már el fog ugyan onnét távazni: hanem Anglus lovaság küldtetik helyébe.

Lawford nevü Anglus Kapitány, a' ki egy időtől fogva a' Flandriai tengerenn evezett 4 hadi hajókkal, közelébről egy Swéd Fregátot fogott-el 18 tránsport hajókkal együtt, a' melyek fegyverrel voltak terhelve, és mint gyanittatik, *Toulon* felé fzándékoztak.

Irlándiában az ujj Vice-Király *Lord Cornwallis* az Irlándusok' bizodalmanak meg-nyerésére fordította igyekezetét. Azt a' Systemát, hogy felig való fel-akasztás, korbátsolás, és egyéb torturák által vallatódjának az el-fogattattak, el-törölte. — Közelébről a' *Dublini* vár kapuban álló strázsák egy tele zsákokkal terhelt szekeret meg-állítottak. A' zsákokon, mint-ha lifztes zsákok lettenek volna, két jó öltözetű parafzt ruhás leányok ültek. Meg-nyittattatván a' zsákok, puskapórral és golyóbisokkal találtattak-töltve lenni, mellyre nézve mindenestől fogva további gondviselés alá vétettetek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Orosz Ország.

Egy Császári ujj Rendelés által, valamint a' Párisi *Moniteur* nevü Ujjságnak, ugy a' Frantziák' birtokában kézfülő minden más Irásoknak tilalma, meg-ujjittatván, egyfzersmind minden egyéb idegen országokról az Orosz birodalomba bé-menő Ujjságok és Journálok iránt a' következő pontok határozattak-meg: — „

1) Ször. Minden kikötő-hegyekben egy, egy vagy két tagokból álló *Censura* állittódjon-fel, a' mely arra köteleztetik vigyázni, hogy a' hajókon bé-hozódó Ujjságok és egyéb Irások, közönségesse ne tételsenek addig, mig a' Censoroktól meg nem olvastatnak és helybe nem hagyattatnak, melyhez képpest a' Vám-Igazgatók, mihelyest valamely hajó a' kikötő-helybe meg-érkezik, mind a' hajós Kapitánynak mind pedig az útaozoknak ezen

Császári Rendelést elejébe adni tartoznak. — 2) szor A' Császári két Residentziában és a' határ-széleken találtató Posta hivataloknál való vigyázat iránt is hasonló Császári parantsolat adattatott a' Fő Posta Director és Cancellárius Hertzeg *Besborodko'* elibe — 3) szor. A' Senátus az egész Orosz birodalomban ki-hirdettetni tartozik, hogy, ha ha valaki, vagy valami útzótól, Kurirtól, vagy valamelyik posta-hivatalnál, egy Ujjságot, vagy valami egyéb írást kap kezéhez, és azt, a' nélkül, hogy az előbb a' Censornak a' meg-visgáltatás végett által-adódna, mással valakivel közli, mint a' Törvényekhez engedetlen, el-kerülhetetlenül Itélő-szék' elibe vonattasék. — 4) szer. Hasonló büntetésnek teszik ki magokat a' Posta-hivatalok' Directorai, és a' kikötő-helyekben lévő Censzorok, mihelyest közönségesen valami olyan Írást a' mely a' Frantziák birtokában lévő tartományban készült, vagy pedig valamely más olyan Írást közönségesen lenni meg-engednek; a' melyben olyan dolog található, a' mely az *Isten Törvényeivel, a' Fő Elöltjárói Hatalommal*, vagy pedig a' közönséges jó renddel ellenkezik.

Német Ország.

A' *Rastatt* Congressusra rendeltetett Frantzia telyes hatalmu Ministerek, a' Német Birodalmi Deputatziónak utóbbi ki-nyilatkoztatására, a' múlt Julius' 19-dikénn feleltenek, ilyen módon: —

„A' Frantzia Republikának a' Német Birodalommal való békeiségi álkudózas' dólzában megbizott Ministerei, a' Deputatziónak 9-dik Juliusi Jelentését vették, a' mely nékiek a' Császári Fel-ség' telyes hatalmu Minilterje =, Gróf *Metternich*-által adattatott által. Nékiek hafznosnak látzík mindeneknek előtte azokra a' néhány ellenvetésekre meg-felelni; a' melyeket a' Birodalmi Deputatzió a' maga 18-dik Májusi Jelentésében tett vólt, és most ezen 9-dik Juliusi Jelentésében ujjanton fel-

hozott, u. m.: — hogy azok az utolsó kívánságok, a' melyek a' Frantzia Respublika' nevében tétettek, az előbbeniekkel ellenkeznének; hogy a' Frantzia Követség' 3-dik Májusi Jelentésében felettébb való és váratlan kívánságok fordulnának elő, a' melyek nem csak, hogy a' Német- és Frantzia-ország között már helybe-hagyatott határokat megromtanák, hanem a' Német Birodalomnak boldogságát és függetlenségét is veszélyeztetnék. —

„A' Birodalmi Deputatriónak szükséges-képpen emlékezni kell arra, hogy a' Frantzia Respublika' Követetei még mingyár az alkudozásoknak kezdetében azt a' tzelozásokat nyilatkoztatták ki, hogy ezen alkudozásoknak a' köz halzon végett egy egyenes folyamat határozatódjon; hogy ők ehhez képpelt, minden írás-béli és szóval való jelentéseikben, magokat örökké meg-örizni igyekeztek attól, hogy a' dolgokat, igen sok tárgyaknak egyszeriben való elő-hozása által öfzsze ne egyelítsék, 's-hogy ők örökké álhatatosan kívánták azt, hogy a' külömb-külob-kérdések a' magok természeti rendjek szerént, hozattasának elő. Ezen rendben, ellene-mondhatatlanul annak kellett az első dolognak lenni, hogy a' Rénus bal partja felöll fekvő tartományok engedődjenek által; mindjár ez után a' kár-vallásoknak a' Secularizatio által lejendő meg-fordittatások következett; hanem ezek a' kérdésbe vétetet pontok, az által, hogy meg-határozattak, a' több az után következettek közzül egyet is ki nem szoritottak. Soha ki nem jött a' Frantzia telyes hatalmu Ministerektoél semmi olyas, a' mi által ők valamiről le mondottanak volna. Maga a' Birodalmi Deputatio olyan jól által látta előre azt, hogy még több kívánságok is fognának ő elibe terjesztődni, hogy nem egyszer, hanem több izben nyilvánásagos ki-jelentést kért mind azokról a' kívánságokról, a' melyek a' Frantzia Respublika' részéről még elő-fordulhatnának. —

„Ezen máj Jeleítésében elő fordulandó projectomai is tehát a' Frantzia Követségnek nem egyebek lesznek, hanem tsak az elő-hozott gondolatoknak további természeti folyamatjai, t. i. a' folytatandó dolgok' rendes folyamatjaiknak előre hirül-adatott lassan-lassan következő ki-bonyol-gattatásaik. Ezek magokban gondoltatva semmi a' felékből nem állanak, a' mik az előbbeni és már helybe-hagyatott projectomoknak ellenek monda-nának. Abból, hogy valamely Státusnak már meg-esmértetett határai vagynak, nem következik az, hogy ő ezen határoknak bátorságba való helyhez-tetések felől tovább is ne gondolkodhasson, a' nélkül, hogy ő azzal a' maga nevelésére tzelozni láttattasson; a' melynek felette azt is szükség meg-jegyezni, hogy Frantzia ország megtámadtatott, és az ő fegyvere győzedelmes lett; melyre néz-ve illendő, hogy egy felől a' maga előre vigya-zásra tzelozó elzközeit szélesebben ki-terjeszse, más felől pedig hogy igaz jus szerént, azokért a' vég-hetetlen áldozatokért, a' melyeknek tételekre őt a' maga oltalmazásának szükséges volta kényszeri-tette, erősebb elég-tételt kívánjon. —

„Frantzia ország azonban a' maga igalságos prézensióit is tudta mérsékelni. Azon békefséges fel-tételekben, a' melyeket ő a' Német Birodalom-nak ajánlj, egy részre-hajlás nélkül való ítéletü ember sem talál semmit, a' mi a' Kötések' termé-szetével együtt meg nem állhatna, a' mely t. i. örökké egy a' Kötést tsináló Feleknek állapotjából folyó egyenetlenségét teszen-fel ezeknek az ő haz-naikra nézve.

„A' Frantzia országló-széknek éppen nem az az igyekezete, hogy a' Német Birodalomnak függet-lensége fenyegettetődjön, vagy veszedelmezted-ődjön: sőt azt kívánja, hogy jobban meg-erősödjön, és fundamentomosódjon. A' Birodalmi Deputatzió, ha vizsza felé akar gondolkodni, eszébe veheti, hogy a' Frantzia Respublika' birtokában lévő két pontok a' Rénus jobb partján (t. i. *Kehl*, és *Cas-*

nel) igen tavol vagynak attól, hogy a' Német Birodalomnak a' gyanura alkalmatosságot szolgáltatathatnának; sőt mint az egymáshoz való bizodalomnak kötelei, és mint a' két Nemzetek között ez után uralkodni fogó tsendefségnek zálogai, ugy ne-zethetnek, &c. — „

Itt le-fzáll végezetre a' Frantzia Követség né-mely fel-tételekre, és azokat 7 pontokban terjeszti a' Birodalmi Deputátzió' elibe; a' mely 7 pontok, míg környülállásoson le-irhatnók (vagy le-irhat-nánk) őket, summáson ezek: — „

„1) A' Rénusonn való hajókázásról szolló min-den fel-tételei mellett meg-marad a' Frantzia Köve-tség. — 2) szor. El-áll a' Frantzia Követség a' mellől a' kívánsága mellől, hogy a' Rénusnak minden szi-geteit magáéivá tegye: és meg-elégzik azzal, hogy a' víznek mentében az a' linea légyen mindenütt a' határ, a' melyenn a' hajók eveznek le-felé (*Thalweg*. Így nevezik a' folyó vizekben azt a' lineát, a' hol a' víz leg nagyobb erővel foly. Jól kell ezt esmer-ni a' hajós mestereknek. Mikor valamely sziget mellett jobb felöll eveznek le-felé a' hajók, akkor jobb felöll van a' *Thalweg*: mikor bal felöll szok-tak evezni, akkor bál felöll vagyon ez is. Hogy hát ez a' *Thalweg* változó, a' folyó-vizek' terme-szetéből következik.) — „A' *Thalweg*nek balja felöll eső Rénusi szigetek Frantzia országái, a' jobbjá felöll esők pedig Német országái légyenek; ki-vévén Main-tzonn alóll *Sz. Péter* szigetét, a' mely ha szintén a' jobbjá felöll esik is a' *Thalweg*nek, még is Fran-tzia országnak birtokában maradjon. — 3) szor. *Cas-sel* mint Máintznak el nem választatható része, ma-radjon hasonló-képpen a' Frantziák' birtokában: 's-egyfersmind *Ehrenbreitstein*, mint *Cablentzel* együtt fenn nem állható vár, rontódjon-el. *Kehl* mellett nem sürgeti tovább a' Frantzia Respublika, azt, a' mit eleinten kívánt vólt, hogy a' *redoutok* (sze-gelet-töltések) is az ő birtokában hagyattasanak. — 4) szor. A' *Hünningeni* és a' két *Breuschakok* között való hidaknak fenn állhatását vitatja a' Frantzia

Követség. — 5) szor. Az Immediatus Német Nemféségre nézve nem láthatja a' Frantzia Követség semmi következését a' Birodalmi Deputatzió elő-hozásainak, mivel-hogy a' Frantzia Respublika' Törvényeivel és principiumaival ellenkezne a' dolog. — 6) szor Változás nélkül maradjon az a' fel-tétel, hogy az általengedendő tartományokon fekvő adótságok, a' Compensáziókra mennyenek által. — 7) szor. Minden julsáról, a' mely Olosz országnak valamely vidékéhez lehetne, mondjon-le a' Birodalom. A' *Frikthal* (*Zürzack* és *Basel* között) engedődjön Frantzia országnak a' Birodalomnak minden ehezlehető jussaival együtt.,,

A' mi ezt az utolsó punctumban elő forduló dólgot: u. m. a' *Frikthal*nak általengedődését illeti, erről olyan ki-nyilatkoztatást terjesztett az Auszriai Követség Jul. 21-dikénn a' Birodalmi Deputatzió elibe, hogy erről maga, mint az Auszriai Birodalomnak egy ily nevezetes részét illető dologról, egyenesen maga fog, ha szükségesnek találja, a' Frantzia Követségnek ki-nyilatkoztatást tenni.

Elegyes Dolgok.

Pitt nem hólt meg. — *Passawand-Oghli* egy Konstantzinápoly felől jövő nagy pamut-transportot el-fogván, a' *Widdini* vár-fokait azokkal rakatta meg veszfő-nyalábok helyett, hogy az ő patantyusai azok megett, az ellenség ágyu-golyó-bílsaitól bátorságban maradhasanak. — *Kosciusko* Párisban közelébről egy vendégsegbe hivattatván, a' melyet a' Hadi-Minister *Málta* szigetének el-foglaltatásáért adott.

Magyar Ország.

N. Hont Vármegyéből Jul. 29-ik napján. Országunk Nádor Ilpányai *Josef* Fels. Királyi herczeg *Selmeczre* szerentsélsen meg-érkezett, holott

Ord. V. Ispán *Palástthy*, Foglár, Gr. *Berényi Ferencz*, *Simonyi Ferencz* és *Cseptsányi Ferentz* Urak már várták, és meg is közöntötték a' Kammerhofban.

Semmit el nem mulattak a' Kamara és a' Váras, valamit tsak ki gondolhattak a' Fels. Herceg mulattására szükségesnek lenni. Meg látogatta Ő Kir. herczegsége 27-a a' bányákhoz szükséges machinaknak magazinumot, az ispotályt, az oskolákat, 's a' Váras házát; 28-a egy bányába is bément, *Antalba* menni is kélyült a' Mélt. Gróf *Koháry* kastélyának meg látására. Tegnap este Komédiában vólt, a' mellyben a' *Bergrath Schmeler* feleségestől, *B. Podmnyiczky Practicans*, *B. Hach Pract. B. Hack Fisealis*, *Brauer* és egy *Csernyánszki* nevezetü leányka, vóltak a' jádzó személyek. — A' játék jól jött ki. — Ma ismét komédia leszen, és a' Váras bált fog adni.

A' komédiában egy különös történet esett. Egy Statuat illumináltak, mellyen Ő Hercegsége képe vólt, és még más kisebb két columnát, a' melyek közt egy sas a' szájába vitte aranyas betükkel fel írva egy ovalis táblátskán: *Vivat Josephus Palatinus*. Midőn ezt készítették, és illumináltak vólna, az egyik columnatska meg gyulladt, mellyet a' játék nézők a' firhangon által meg látván, meg ijedtek, és egymásra rohantak, hogy ki fúsanak. De azon közben a' columnát le dűtvén, a' tüze meg aludott, és egy actor kiugorván, ezen szavaival: *már vege vagyon a' tűznek*, ujobban meg bátorította a' nézőket.

Ő Kir. Hercegsége mindenkor *B. Gerlitz* Cammergrafius Urnál ebédelt.

Ezen alkalmatofságra a' következő verseket írta egy valaki:

Hungaricis salve Princeps Palatine fodinis,
 Gratia, quam nobis sæcula non tulerant.
 Ardua lustrasti cupidus penetrabilia terræ,
 Inde feret plures iam modo Cæsar opes

VentVrI eX faflIs reCoLent LaetIqVe nepotes
nam tVa flrps serIs IVra DabIt popVLIs.

Erdély.

*A' Nyelv mivelő Társaság' Gyülesei' jegyző Könyve'
foglatatjának jolytatása.*

XXXVII. Gyülés M. Vásárhely Pünköft Havának
9-dikén 1798-ban. Folyó dolgok:

A' Jegyző Könyvnek fel-olvaftatása után.

1). Olvaftatik. Az Orleáni - szüz fordittojának
a' Magyar Nyelv világának terjesztésében érzékeny
levele, szolgálatját, pénz-beli segítséget ígér, és
a' Társaság gyűjteményei közzé küldött költemé-
nyes munkait egy darabban, és kellemetes Magyar
Verseken K. I.

2). Szebeni tudos Profefsor Binder János Úr
levele örömmel ajánlja szolgálatját, és segítséget
a' Társaságnak.

3) Hasonló-képpen Nagy Válfonyi tudos Pré-
dikátor Edes Gergely Ur is jelenti munka alatt lé-
vő Magyar Grammaticáját, és más kész munkáját,
a' Magyar Vers szerzés Mesterségéről, 's közlése-
ket ígéri.

Rendes munkák: 4). Bé-mutattatik az Erdélyi
három Nemzetek Pécsétjeknek egy 1695-béli hite-
les példájoknak Mettző Mester keze által lett igaz
le-rajzolása, melyel a' Társaság 33-dik Gyülésé-
ben elé adott példája a' Székelyek petsétjinek meg-
erősítettik, és egyfzersmind azon három pecséték-
nek az az elé-adása mely az ungarifches Magazin-
ba II Darab 500-dik lapon, 's-utánna Schlözer
Urnál az elé hozott helyen vagyon, világosan
meg hamissittatik. 5) folytattatik a' II. Darabra
kész cikkelyeknek elé adása. a). olvaftatik a' Sz.
Láflzó Decretuma III Könyve 2 Rézfében említett
I. András Király, és Béla Hertzeg idejebéli Sar-
chás Birónak mely eddig szárca fő Birónak ma-

gyaráztatott, magyarázatja. b) Bé-mutattatnak a' Székelyek eredetéről 1533-ba régi Levelekből egybe szedett munkának fordítása, és Schlözer Ur munkájára *Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen* tett Jegyzések, és mind a' kettő tovább való vizsgálásra hagyatik. c). Bé-mutattatnak a' Károly Fejérvári tsillag méző torony le-írása Seelman Károly Ur által; az Erdélyben talált ujj fél értzenek az Uraniumnak és Telluriumnak le-írása Abbe Eder Ur által; és a' Bányászi bal vélekedések Abrudbányai Bányász Kováts Lörintz Pál Ur által. d). Olvasztatnak három Énekek mint a' Magyar Vers Szerzésnek remekjei. Az első N. B. Szilágyi Sámuel Uré, *Az Arany idő*. Második a' volt Jésus szerzetebéli Atya N. Biro Györgyé *Husvétit Tojás*. Harmadik a' n. Gróf Lázár János Uré: *Kedvetlen Tavasz*.

* * *

XXXVIII. Gyűlés M. Vásárhely. Pünköszt Havának 17-dik napján 1798.

A' *Folyó Dolgok* rendiben a' Jegyző Könyv' fel-olvasztatása után:

1. Az Erdélyi Három Nemzetek' Pecsétei iránt ujjabb tudositások érkeztén esmét-be, ezek az előbbeniékkal egybe vettetnek, és világosan ki jő ugyan az. Hogy azok a' körül irások melyek az *Ungarisches Magazinum* II. Darabja 500-dik lapján, és *Schlözer Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen* C. 644-dik lapon vagynak, nem igazak. Mert ugyan is

a) A' Vármegyék Pecsétyén egy Betű Magyar irás sinsen.

b) A' Székelyek Pecsétyin való Magyar körül irás nem ez: lo *Erdély Országa*, hanem ez: lo *Erdeli Országáé*, Há következésképpen hogy

c) A' Székelyek Pecséttye az elsőb, — 's a' Szászoké az utolsobb, némely betükben mindazonáltal a' bé - küldött Példákban külömbség találtatván, ezeknek tisztába hozattathatások iránt végzések léfznek.

2. Olvaftatik Tekintétes Diofzégi Sigmond Ur levele Peléböl. Két szép Könyvet fordított]Magyarta Németből; Salzmant az emberiség nyomoruságairól és Archenholz Angliai utazását, ezeket ajánlja; béküldések kéretik, meg vizsgálás végett.

3. Pesti Profefsor Schedius Lajos Ur' tudositása, mellette azoknak nevei kiknek a' munkát megadta, és Könyvárus Veingand számadása: Hogy azoknak is meg-adassanak kiknek még meg nem adattak, illő Rendelések tétetnek.

Rendes munkák: 4. Olvaftatik egy meg keseredett Özvegynek szomorú éneke.

5. Olvaftatik Mohács vidékiről irt gyászos levél hat lábu versekben Takáts Josef Uré. Mind kettő a' Czikkelyek közzé felvétetni méltónak itéletik. 6. Hazánk Tavaszfa Versekben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aranka György
R. Titoknok.

Híradás.

A' vólt *Mofoni*, most pedig *Magyar Úvári Cs.* K. privilegiált szőr matéria és fajn posztó fábrica kivánnya külföldi barátjainak tudtokra adni, hogy ismét meg fogja a' Pesti országos vásárokat, 's közelébb a' jövő sz. János fő vétele napján esendőt látogatni, és arra igen fajn, és középzerü fajn $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, és $\frac{1}{4}$ — széles posztókat, kazemirt, és fél posztókat vinni. Az áruló bóltja a' vásár útzában a' *Basilits György*, 26. szám alatt lévő házában fog lenni.